

ב"ה יום שלישי, ו' אייר תשע"ז | 02.05.17

חדשות בארץ ובעולם

בארץ • חבה"ע • ארה"ב • בעולם • כללי • ראיון • חדש על המדף • חב"ד בעולם • צרכנות • עולם השליחות • מגזין עונג חב"ד

שנ"ת עצמאות / ראיון מיוחד

הרב דוד מאיר דרוקמן, רבה של קריית מוצקין בראיון החלטתי וחג-משמעי ל"שטורעם" מניח קווים ברורים ומנפה תחושות מרוחות זרות (ראיון)

דוד אבשלום

ה' אייר, קווים ברורים: ליום העצמאות אין כל קשר לאהבת ארץ ישראל. קיבוץ גלויות? יתרחש רק לאחר בניין בית המקדש. יהדות בכלל איננה דמוקרטית. ניסים? בט"ז תמוז הובסו הגרמנים במצרים, רגע לפני שפלוש לארץ. למה לא תולים דגלים ואומרים הלל בתאריך הזה? אחרי שהבן קפץ כבר מהגג האב לא יפקיר אותו. אסור לטשטש ולהתבלבל. המלך הכניסנו בחסדו להיכלו ואנחנו גירשנו אותו.

הרב **דוד מאיר דרוקמן**, רבה של קריית מוצקין בראיון החלטתי וחג-משמעי ל"שטורעם" מניח קווים ברורים ומנפה תחושות מרוחות זרות. קובע את העמדות האמיתיות, עונה על כל השאלות ומחדד את ההבדלים שדחו.

הערה: ניתן להפנות שאלות לרב דרוקמן באמצעות מערכת התגובות, והן תיעננה על-ידו.

לאחרונה אנו עדים למפל של קונטרסים, חוברות, דפי הסברה המוצפים בבתי הכנסת המעודדים את ציונו של "יום עצמאות" כיום חג, וכמועד של אמירת "הלל". מה דעת הרב על התופעה?

אצל חסידים היו מפרשים בדרך צחות את הפסוק "אז ירננו עצי היער", שלעיתים לבא, כשתגלה האמת בעולם, יוכלו להשתמש בנייר של הרבה ספרים וחובות לצורך...הסקה (לחימום ובישול), כי יתברר שאין ערך לדברים המודפסים על ניירות אלה, ואז "ירננו עצי היער" – כלומר: העצים ירננו וישמחו שלא ישתמשו בהם להסקה אלא בניירות..

ואחרי שציאנו ידי חובת "מילתא דבדיחותא" – לגופו של עניין: בציבור גוברת יותר ויותר התחושה שאין לצערנו על מה לשמוח; כמה וכמה מאותם יהודים יקרים שחינו שנות-דור כי יום העצמאות מבטא תהליך בגאולה – מתחילים להרגיש כי ההשקעה החינוכית שלהם יורדת לטמיון, ולכן הם מנסים "לחזק את השורות" באמצעות חומר הסברה זה.

אבל אי אפשר הרי להתעלם מן העובדה כי בשנת תש"ח התרחשו לעם ישראל הרבה ניסים. אומות העולם עמדו לכלותנו – רח"ל – האם לא ראוי שלא נהיה כפויי טובה ונודה לקב"ה על הניסים?

השאלה הזו אכן חוזרת וצפה מידי ערב ה' אייר, כאשר בציבור החרדי מוטחת הטענה השחוקה: אתם כפויי טובה לקב"ה; אינכם מודים להשי"ת על הניסים שעשה עימנו.

יצא לי לאחרונה לשאול תלמיד ישיבת "הסדר" האם בישיבה שלו חוגגים את התאריכים: "ט"ז תמוז" או "כ"ג חשוון". הלה ניסה לגרד את מצחו להיזכר מה התרחש אז, ולא העלה דבר (והאמת שגם במחננו הדברים לא כל כך ידועים).

ובכן, לידיעת כלנו: בתאריכים הנ"ל לפני 5-6 שנים ניצל הישוב היהודי כולו בארץ-הקודש, יצא מסכנת מוות ושם נפשו בחיים כפשוטו. אין איש ממעודדי חגיגת ה' אייר שם על לב!

בקיצור: הנאצים ימ"ש וצבאו של היטלר שכבר כבש את צרפת, גמרו אומר לחסל את הישוב היהודי שהתגורר כאן בארץ ישראל (שכונתה "פלסטינה"). צבא הצוררים בפיקודו של הגנרל הנאצי ארווין רומל התקדם לכיוון "פלסטינה" (בתחילה היה חשש שהנאצים יכנסו לא"י מהצפון, ובפועל הם התקרבו לתעלת סואץ מהדרום). כאן בארץ היו תכניות לרכז את כל הישוב בהר הכרמל ולהילחם עד טיפת הדם האחרונה. באביב 1942 החלה התקדמותו של צבא הנאצים בצפון אפריקה, כשמגמת פניו מזרחה לכיוון תעלת סואץ. ב"שוב" (השם בו כינו עצמם יהודי ארץ-ישראל בתקופה שקדמה להקמת המדינה) השתררה חרדה. דומה היה שלאחר הניצחונות הגדולים של הנאצים ברוסיה באביב 1942 אין כוח שיוכל לבלום אותם בשערי תעלת סואץ, ואזי הדרך לארץ ישראל תהיה פתוחה בפניהם והארץ תיכבש על ידם.

באותה עת היה תהליך ההשמדה של יהודי אירופה בעיצומו, וידיעות על כך החלו להסתנן לידיעת מנהיגי היישוב. היה ברור כי כיבוש הארץ על ידי הגרמנים יביא להכחדת יהודי ארץ ישראל ולקץ המפעל הציוני. כאן בארץ התכוננו לגרוע מכל עד לכדי התאבדות ממש. יצחק טבנקין ממנהיגי השמאל ומראשי הישוב התבטא: "חצי מליון יהודים אלה אינם צריכים לסגת. אף אחד מאתנו לא צריך להיות ניצל, הוא צריך לעמוד פה עד הסוף, למען זכותו בעתיד, למען כבוד העצמי, למען נאמנותו ההיסטורית".

בסופו של דבר הצליחו הבריטים לבלום את התקדמותו של רומל 180 ק"מ בעומק מצרים, ליד העיירה אל-עלמיין; הקימו שם קו הגנה חדש ומינם מפקד חדש, הגנרל הבריטי ברנרד מונטגומרי, שפקד לבטל את כל תכניות הנסיגה ולהיערך למתקפה. שני הצדדים נערכו לקרב המכריע על גורל המזרח התיכון. הסכנה חלפה כליל ב-כ"ג חשוון תש"ג – 3 בנובמבר 1942 כאשר כוחותיו של מונטגומרי פתחו במתקפה והביסו והדפו את כוחותיו של רומל בקרב אל-עלמיין, נצחון שהיה אחת מנקודות התפנית במלחמת העולם השנייה ותוכנית חיפה לא הועמדה מעולם במבחן הביצוע, כי בחסדי השי"ת ב-ט"ז תמוז תש"ב (1 ביולי 1942) בא הנס הגדול (אגב, הרבי הרי"צ באחד מהמנשרים שפרסם צפה את הנס הגדול הזה באומרו "במדבר הזה ימותו").

נשאלת השאלה: כל המטיפים להודיה על ניסי השי"ת – מדוע אינה חוגגים את התאריכים הנ"ל? – כפי שאמרתי, למרבה האבסורד הם אינם יודעים בכלל מה משמעות התאריכים הנ"ל! לכאורה היו צריכים לקבוע ימי "הלל" בתאריכים האלה שניצלנו מהשמדה ברורה, ואולי אף לתלות את דגלי בריטניה שחיילה חרפו נפשם והיו שליחי ההשגחה העליונה לעצור את צבאות הנאצים בקרב אל-עלמיין?

מדוע, אם-כן, כל ההתמקדות היא סביב "ה' אייר"?

התשובה לכך טמונה במה שאמרתי: ההודיה היא לא כל-כך על הניסים כמו הבעת הזדהות עם "המדינה" שהיא גולת הכותרת של "החזון הציוני".

אני לא מבין, הרי גם הרבי לא פסק מלדבר על ארץ ישראל ושלמותה, וגם הרב בעצמו ביחד עם נוער ישיבות ההסדר התרוצץ בגוש קטיף ובשומרון כאשר אהבת ארץ ישראל יוקדת בתוכו. האם אין לזה קשר ל"חזון הציוני"?

יש 2 מושגים שאין לערב ביניהם: 1. ארץ ישראל, 2. "מדינת ישראל" שהיא המדינה – כפי שאמרתי – פסגת החלום הציוני שישודו ב"חזון המדינה" הרצל.

ראשית, עלינו להבהיר כי ככל יהודי – אנו חסידי חב"ד מחונכים לאהוב את ארץ ישראל, וכפי שתובע רבינו הזקן בתניא: "לעורר את האהבה הישנה וחובבת ארץ הקודש להיות בוערת כרשפי מקרב איש ולב עמוק", וכפי שכותב אדמו"ר מוהרי"צ (בהקדמה ל"קונטרס ומעין"): "אחינו היראים, אהבתם לארץ הקודש היא מצד ההרגש האלוקי שבהם, ורצונם וחפצם בה' ובעבודתו ית', ולזאת המה חפצים בהמקום אשר בחר בו ה' הבוחר בציון ובירושלים, ואהבה זו היא בהרגש פנימי ואהבה עצמית ופנימים במקום הזה, והיו נושקים את עפרה ממש, וזה כל חלקם בחיים – אם יזכר השי"ת לבא לארץ הקדש, אשר לזה תנסוף כל לב וכל נפש".

אם כן גם אנחנו "ציונים"...

נכון, אנחנו אכן ציונים, אבל לא "ציונים" (במרכאות) ("ותחזינה עיננו בשוכר לציון ברחמים") וההבדל הוא תהומי! כפי שאדמו"ר הרי"צ מגדיר את זה, שהתעוררות לארץ ישראל של הציונים ללא מרכאות היא התעוררות שנבעת

מרגש אלוקי, ואילו ההתעוררות של ה"ציונים" (במרכאות) נובעת מרגש לאומי וכלשונם הזהב של הרבי הרי"צ: "לא כן סיבת התעוררותם לציון אצל מנהיגי הציונות הרצל ומרדכי בפרט, והאות כי בהיות הרצל באה"ק נתרחק יותר מה' וחילל את התורה והמצווה בריש גלי, שנכנס לעה"ק ירושלים ת"ו כשכבר נכנס השבת-קדש, והלך על מקום המקדש, אשר גם מצד האנושיות לא היה לו לעשות כן לחלל את השבת בפרהסיא בעיר הקדושה ובמקום היכלו ית' לעשות הרע בעיני ה', ה' ישמרנו, אין זה אלא שנעשה בהדגשה מיוחדת להורות שיטתם הטמאה אשר כל ענין היהדות היא הלאומיות, וראש הציונים העמיד את צלם הלאומיות היא המרידה בה' והכפירה בתורה ומצוותיה גם במקום היכל ה'". (כאמור, הדברים מודפסים בהקדמת הרבי הרי"צ ל"קונטרס ומעין", ובהחלט מומלץ לקרא את הדברים שם במילואם).

כפי שהבנו מדברי הרב, המדינה היא גולת הכותרת של אותה ציוניות / לאומיות נוסח הרצל. איך זה עולה בקנה אחד עם פעלו של הרבי לחיזוק המדינה?

שאלה במקומה, במיוחד נוכח הבלבול הקיים.

משל למה הדבר דומה? כאשר רחמנא לצלן אבא מתוודע לאיומי בנו המכריז שהוא עומד לקפוץ מן הגג ולהתאבד, האב האוהב כמובן פועל בכל השיטות ובכל האמצעים למנוע את בנו מן המעשה הנורא הזה. ברם, מה יעשה האב כאשר הבן אינו שומע בקולו ולמרבה החרדה הוא אכן קופץ מן הגג ויוצא בריסוק אברים? האם יאמר האב "עכשיו זה לא עסק שלי, מצידי שינמק הבן בפצעיו ומכאוביו"...

רבותינו הק', מתוך רגש אהבה ללא מצרים לכל אשר בשם ישראל יכונה, הזהירו והתריעו (יחד עם עוד גדולי ישראל) אודות הסכנה הרוחנית האימה לעם היהודי כתוצאה מתכניות "התנועה הציונית", ועתה כאשר כל אלה לא שעו לאזהרות והקימו את המדינה כפי שהיא, האם יעלה על הדעת שאב האוהב את בנו – יפקיר ח"ו?

האם לפי זה יוצא שאנו כחסידי חב"ד צריכים להיות מעוניינים בחיזוק המדינה?

בוודאי ובוודאי, כי המצב הנתון הוא משמעות ערעור חוזקה של המדינה הוא מצב של פקוח נפש לא רק עבור מיליוני אחב"י המתגוררים כאן אלא גם עבור יהודי העולם! ככל שיתקבל הרושם בעולם שהמדינה חלשה, גם ביטחונם של יהודים בכל קצוות תבל יתערער ח"ו (כפי שכבר רואים את התגברות האנטישמיות בעולם). וזה מחזיר אותנו לדברים נוקבים שאמר הרבי כי אם נותר על שטחים מאה"ק – לא רק שהדבר יביא רח"ל לשפיכות דמים בארץ ישראל, אלא גם יהודים בחו"ל יהיו במצב של סכנה!

אגב, מטעם זה מתייחס הרבי בהערכה והוקרה לחיילי צה"ל המגנים בגופם על אחב"י (ורואה בחללי צה"ל הי"ד כקדושים לכל דבר), למעט כאשר מדובר בתלמידי ישיבה הפטורים משירות צבאי שכן זכות לימוד תורתם מגינה ומחזקת את ביטחונם של יושבי אה"ק (בתנאי כמובן שהמטרה היא חיזוק הביטחון, ולא חיזוק "כסאו" של פוליטיקאי זה או אחר, ודי למבין). אבל אין לזה קשר להשקפת הרבי שהמדינה איננה אלא מסגרת שלטונית-טכנית ותו לא.

שוב – וכפי שכבר נאמר – עלינו גם לדאוג לחישולה וחיזוקה של מסגרת טכנית זו כי בנפשנו הדבר, כולנו מצויים 'באותה סירה'.

אבל אי אפשר להתעלם מפריחת "עולם התורה" כפי שמתחולל לנגד עינינו מאז קום המדינה?

עם עובדות אי אפשר אכן להתווכח, אבל יש לנתח את הרקע להן.

כבר בתחילת דברי אומר: "עולם התורה פורח" לא בגלל המדינה אלא למרות המדינה.

כפי שעוד אסביר אי"ה בהמשך הראיון, יסוד המדינה אינו תורה ולא מחויבות לתורה (אפילו את צמד הראשי תיבות ב"ה (ברוך ה') סירבו לציון על מגילת העצמאות. "מכריז המדינה" בן גוריון התפאר פעם, שמלין עולים דתיים עלו לארץ וכיום הם אינם יותר דתיים. זו לא הייתה אמירה בעלמא: כולנו יודעים את פרשת "ילדי תימן" ו"ילדי טהרן", וגם כיום ההתנכלות לחינוך הדתי והחרדי ממשיכה ביתר שאת.

אלא מאי? היות ובכנסת ישנן מפלגות דתיות וחרדיות אשר השלטון לצורך יציבותו ומאוייו זקוק לקולותיהן, לכן במסחר של ה"קח ותן" מוכרח השלטון לזרוק כמה "עצמות" גם לציבור הדתי והחרדי. הגישה האומרת שיש להודות למדינה על "חסדיה" ותורמתה להפרכת עולם התורה אינה אלא מגוחכת. האם אני צריך לסגוד ולקוד קידה לבעל המכולת שנתן לי ככר לחם? לא ולא! מדוע? כי שילמתי עבור הלחם ממיטב כספי.

הציבור שומר-המצוות משלם מיסים לא פחות מאזרח אחר, ויש אומרים שאפילו יותר כי הצריכה הממוצעת של משפחה חרדית ברוכת ילדים כ"ה היא גדולה, וממילא המיסים העקיפים (מע"מ וכו') הינם גדולים יותר.

בפועל, החזר המיסים שמקבל הציבור החרדי הוא קטן הרבה יותר מאשר מקבל הציבור הכללי (ובמיוחד אם נביא בחשבון שהציבור החרדי בדרך כלל אינו צרכן של מקומות בילוי ובידור, מגרשי ספורט, מוסדות גמילה לסמים, בתי סוהר וכו').

המעודדים את ציונו של יום הקמת המדינה כיום חג טוענים כי המדינה היא שלב ב"אתחלתא דגאולה" כאשר בזכותה מתקיים לנגד עינינו תחילת החזון של "קבוץ גלויות". מה עמדת הרבי בנדון?

יש להבדיל בין "אתחלתא דגאולה" הפנימית-רוחנית (מה שמכונה: המיסטית) לבין ה"אתחלתא דגאולה" ההלכתית. אם מדברים על ה"אתחלתא דגאולה" הפנימית-הרוחנית (כפי שחסידות מבארת שבכל חושך של גלות מתחילים להפציע ניצוצות אור של גאולה), הרי כבר הייתה ה"אתחלתא דגאולה" ביציאת מצרים ואח"כ בחורבן הבית שארע בתשעה באב, כפי שחז"ל אומרים שאז נולד משיח...

אבל אם מדברים על "האתחלתא דגאולה" ההלכתית שהיא יסוד הרעיון של "הציונות הדתית" הרי (כפי שהרבי מבאר בכמה מקומות) הדבר שני במחלוקת בבלי וירושלמי בסדר הקדימה של קיבוץ הגלויות ובנין בית המקדש. הרמב"ם פסק כדעה האומרת שבנין בית המקדש קודם ל"קיבוץ גלויות" ובמילא כל זמן שלא נבנה בית המקדש עדיין לא זכינו לקיבוץ הגלויות המקווה ההלכתי (אגב, בהזדמנות מסוימת טענתי זאת לפני הרב הראשי דאז הגר"ש גורן ז"ל שהיה כידוע כבקיא גדול בירושלמי, והוא העדיף להגיב בחיך ללא אומר ודברים...).

נחזור ליום העצמאות. אמנם כפי שהרב אמר לא מצינו שהציבור אשר "נאה דורש" ומטיף תדיר להודיה לה' על ניסים שהתרחשו לנו – "נאה מקיים" ומודה לה' על ניסים לא פחות גדולים אחרים (כמו הניצחון על הנאצים בקרב אל-עלמיין שציין הרב), אבל בכל זאת התרחש הרי כאן כגדול שאחרי השואה האיומה זכינו לחזור לארץ ישראל וכל זאת בזכות אותה מדינה עליה הוכרז בה' אייר!

אני מתכבד להפנות את תשומת ליבנו למכתב של הרבי שנכתב לה' המחנכים ב"רשת" ששאל כיצד להתייחס לה' אייר, ואני מצטט (אגרות קודש, חלק י"א, עמוד פ"ה):

"במענה על מכתבו מה' אייר, הנה ידוע פתגם הבעש"ט ששמענוהו כ"פ מכ"ק מו"ח אדמו"ר, שמכל דבר שהאדם רואה או שומע יכול ובמילא גם צריך ללמוד הוראה בעבודתו עם הש"ת, ועאכ"כ במאורע שנוגע לנו"כ מבני ישראל, ובפרט אם רואים שמסר הש"ת רבים ביד מעטים באופן נסי, ה"ז צריך לעורר תוספת כח לעבדו ית', ואין להתרשם כלל וכלל ממה שישנם נוהגים באופן אחר, ורוצים לבאר הנהגתם ע"פ שכל שהם הרוב, והנ"ל הוא הוכחה להיפך, שאין הרוב בכמות מכריע כלל וכלל, וגם אלו המתנהגים אחרת יודעים עד"ז, אלא שיצרם הרע אין נלחמים בו כראוי, ולכן נופלים תחת ממשלתו, שזהו נוסף על כל שאר הענינים הנהגה דכפוי טובה באופן היותר מבהיל.

"משל למה הדבר דומה, למלך גדול ורב, שמראה אהבתו הגדולה והעצומה לאיש הדיוט נבזה שפל אנשים כו', ויורד אליו ממקום כבודו עם כל שריו כו', ומכניסו להיכל המלך כו' (ע"ד המבואר בתניא פרק מ"ו), האפשר לומר ששפל אנשים זה יאמר למלך, אשר היכל זה אינו של המלך אלא של ההדיוט, ולכן יתנהג בו כפי רצונו, ותחלת הנהגתו היא לגרש את המלך מהיכלו בכל האופנים שאפשר, והיינו ע"י הנהגה גסה היפך ציווי המלך על כל צעד וצעד?! והנמשל מובן..."

היינו, כפי שעולה מביאורו של הרבי: הקב"ה עשה עמנו ניסים; הוציאנו מאשפות, הכניסנו להיכלו, חדר לפנים חדר, והנה לאחר שזכינו להיכנס להיכל המלך, בתור הבעת "תודה".. גירשנו את המלך (ואפילו לא הזכרנו את שמו במגילת העצמאות במעמד הכרזת המדינה בה' אייר תש"ח) ואח"כ אנו עוד אומרים "הלל" על כך...

שאלה היפותטית: אילו הכנסת הייתה מחוקקת רק חוקים עפ"י תורה – האם הייתה משתנית גישתנו למדינה?

אכן שאלה שנשאלת רבות, והתשובה שאתן אולי תדהים כמה וכמה.

ואומר כך: גם אם כל 120 חברי הכנסת יחליטו שעל כל אזרח בישראל מוטלת החובה להניח לא רק תפילין של רש"י אלא גם תפילין דר"ת, עדיין משמעות הדבר, כפי שכותב הרב, שגירשנו את המלך, קרי: הרמנו יד בתורת משה. כי זאת צריכים אחת ולתמיד להבין: יסוד היסודות של היהדות הוא בהר סיני, "אין אומתנו אומה אלא בתורתה" כדברי ר' סעדיה גאון. שם, למרגלות הר חורב,

התקיים "כפה עליהם הר כגיגית"; התורה, היהדות, אינן דמוקרטיה, על כל מצווה אנו מברכים "אשר קדשנו במצוותיו וציונו", נקודה! לא בגלל ששואלים אותנו אלא בגלל שכך הצטוונו מפי הגבורה, ואילו דמוקרטיה פירושה "רצון העם": לא שואלים את הקב"ה, לא את ה'שולחן ערוך', אלא את העם – מה לעשות, כיצד להתנהג!

אבל גם בהלכה יש מושג של דמוקרטיה; "אחרי רבים להטות", "הלך אחרי הרוב".

נכון, אבל רק באותם עניינים שהתורה עצמה קבעה שיש להתחשב בדעת הרוב כגון: "יחיד ורבים – הלכה כרבים", אבל לא יעלה על הדעת שאם "הרבים" מחליטים, נניח, לא לשמור שבת – שנחיל על זה את הכלל "יחיד ורבים הלכה כרבים"... לעומת זאת, אם למשל חוצים לבחור את "ז' טובי העיר" (עירייה, כנסת, ראש ממשלה, ועד-בית) כאן צריך להתחשב ברוב. אבל, כפי שאמרתי, במקרים אלו ההתחשבות ברוב, נובעת לגופא לא בגלל שאנו בשכלנו מבינים שכך צריך לנהוג אלא שזבה גופא כך הצטוונו מפי הגבורה בהר-סיני!

יוצא מהדברים שאין לך אבסורד גדול יותר מאשר צמד המילים מדינה "דמוקרטית-יהודית"!

אכן.

האם לפי זה צריך לצאת "בחרב ובחנית" נגד הרעיון הזה?

התשובה היא שלילית. לא עלינו המלאכה לגמור, את זה נשאיר למלך המשיח ש"כופ את כל ישראל". יש לזכור שאנו נמצאים עדיין בגלות (ואפילו לא בעידן "אתחלתא דגאולה" כפי שהסברנו עפ"י הרמב"ם), ויש כללים הלכתיים שנובעים ממצב שכזה, כגון "דינא דמלכותא דינא". אלא-אם-כן מדובר בכפייה על האזרח את ה"דינא דמלכותא" כשזה נוגד להלכה ולד"ן-תורה.

לגבי היחס למדינה, יש הרי אמרה מפורסמת של הרב קוק האומרת ש"מדינת ישראל – יסוד כסא ה' בעולם, שכל חפצה הוא שיהיה ה' אחד ושמו אחד"!

אמנם הרב אברהם יצחק הכהן קוק היה אישיות רוחנית גדולה עפ"י כל אמת מידה, אבל אנו מפי רבותינו הק' אנו חיים ואת מימיהם אנו שותים, ואין לנו אלא דבריהם גם כאשר מישוה שכגודל ארזים גובהו דעתו שונה. ולגופו של עניין – אינני מבין מה השאלה: הלא גם הרב קוק מדבר על מדינה שכלשונה "כל חפצה הוא שיהיה ה' אחד ושמו אחד". האם המדינה ומוסדותיה כפי שהם מוכרים לנו היום הלחמים בתורת ישראל וקדשי ישראל בצורה המבהילה ביותר עונים על ההגדרה הזו? האם "לילד הזה" התפלל הרב קוק? האם הרב קוק צ"ל התפלל חלילה למדינה שצבאה מוחק ישובים ומגרש אנשים, נשים וטף מבתים תוך כדי הפקרתם? האם הוא חזה בג' שמכיר בנשואי תועבה?

אבל בחוברות שמופצות בבתי הכנסת מופיעים מאמרים ואגדות חז"ל ופסוקי תנ"ך עליהם מבוססת ההנחה שהמדינה ויום העצמאות הינם מושגים רוחניים ונדבכים בגאולה!

קצר המצע מלהשתרע מלהוכיח שאין בציטטות המובאות הוכחה לדבריהם, בנוסף על מה שהזכרנו את הכרעת הרמב"ם להלכה בדבר תהליך הגאולה, והרי גם הרמב"ם ידע את הציטטות ואגדות האלה ובלל זאת פסק כפי שפסק.

וכי רבותינו הק' נשיאי חב"ד, בתוככי כל גדולי ישראל בדור האחרון ("החפץ חיים", ר' אלחנן וסרמן, הגרי"ז מבריסק הרואגטשובער, הרבי מסטמאר, הגרי"ח זוננפלד, ר' חיים מבריסק, ה"מנחת אלעזר" ממונקאטש ועוד ועוד) לא ידעו את כל הציטטות מביט מדרשם של מאמיני ה"אתחלתא דגאולה"?

ובנוסף לזה הרי דרשות חז"ל ואגדות שביש"ס (בניגוד לפסקי הלכה) הם אינן חד משמעיות וחד פרושיות וניתן לפרשם ולבארם לכאן ולכאן!

ראיתי בשם הרב הראשי לישראל (השני) הגראי"ה הרצוג צ"ל המביא הוכחה ל"אתחלתא דגאולה" מ"הפרכת השממה" – נטיעות עצים בארץ ישראל, וזאת עפ"י מאמר חז"ל שאם עצים נותנים פירות בארץ ישראל "אין לך קץ מגולה מזה" (סנהדרין צ"ח, א').

אני שמח על הדוגמא שהבאת. זוהי דוגמא קלאסית הכיצד אפשר להחליט על פירוש כזה או אחר כפי נטיית הלב ועל יסוד זה לבנות תיאוריות שלמות.

הרי על מאמר חז"ל זה כותב המהרש"א שאחד מפירושויו הוא, ש"הקץ" אינו בזה שסתם עצים יתנו פירות בארץ ישראל אלא הכוונה שיניבו, לא באופן טבעי, פירות בכל יום! וגם במהר"ל מפראג (בספרו "נצח ישראל פרק ל"ט) מסביר בעוד אופן.

מיהו זה ואיזה הוא האדם בדרג דור יתום שיש לו "כתפיים רחבות" להחליט שפירוש מאמר חז"ל זה הוא כפשוטו ועוד נגד מה שהסיק הרמב"ם להלכה!

אבל כיום מצטיים בחבורות המחולקות בבתי-הכנסת רשימה ארוכה של רבנים ידועים שחיו בתקופת קום המדינה שראו במדינה התגלות אלוהית שראוי לשמוח עליה!

כפי שכבר אמרתי, אין לזה קשר לדעתם המקורית של רבותינו הק' בתוככי גדולי ישראל רבים ואחרים שבראית עין הנשר שלהם ראו וצפו וקבעו מסמרות בזה. אבל גם הרשימה של אותה גלריית רבנים ואישי-תורה שכן שמחו ב"יום העצמאות" היא בעצם בבחינת "ראה לסתור", שכן אחרי כמה שנים, כשאותם רבנים נכחו לדעת מה טיבה של המדינה חלקם חדלו בעקבות זה לומר "הלל" ביום העצמאות והדברים ידועים (בגלל "כבוד אלוהים הסתר דבר" לא אנקוב בשמות של רבנים חשובים שבתחילת ימי המדינה השתתפו ב"תפילה החגיגית" לכבוד יום העצמאות שהתקיימה בית הכנסת הגדול ברח' אלנבי בתל אביב ואח"כ הפסיקו).

גם תלמידיהם ויוצאי חלציהם של אותם רבנים לא מצינים את היום (האם מישוה מכיר מאן דהו מצאצאיו של הגרצ"פ פראנק, למשל, שאומר "הלל" ביום העצמאות? וזו דוגמא אחת מני רבות, ומסיבות מובנות אינני רוצה לפרט).

"חסידי המדינה" מרבים לצטט ולהוכיח את שיטתם מהספר "אם הבנים שמחה" של הגה"ח זצ"ל גאב"ד פישטיאן – אני מכיר את רוב צאצאיו שליט"א של הגאון הנ"ל הי"ד, ואני יכול להעיד שאף אחד מהם לא "צינו" (במרכאות כמובן). אדרבה, אחד מנכדיו אף חבר בבד"צ העדה החרדית...

אחד הרעיונות המובאות באותן חבורות שאמנם במדינה יש "קלקולים" (כלשונם), אבל על נס חנוכה ממשיכים לומר "הלל" למרות שברבות השנים בטלה מלכות חשמונאי!

מי שלמד אפילו קצת פנימיות התורה ועיין בספרי חסידות יודע אל נכון כי "חג" ו"מועד" משמעותם שביום זה נמשכים אורות עליונים (חב"ד, י"ג מדה"ר), וכך הוא בחנוכה (עיין באריכות נפלאה בס' "שערי אורה" לאדמו"ר האמצעי), ושדווקא לכן, גם שבאופן חיצוני התבטל הטעם החיצוני לנס חנוכה, עדיין כמ"ש האריז"ל עה"פ "והימים האלה מזכרים ונעשים" נמשכים בכל שנה האורות והשפע השייכים לאותו מועד.

האם באמת מישוה חושב ברצינות (עם כל הכבוד) שהאישים שתיקנו את סדר יום העצמאות הייתה להם השגה במתרחש בעולמות עליונים ובאופן המשכת שפע ואורות עליונים (באוא"ס שלפנה"צ, ב'עתיק יומין', 'בארץ אנפין', ב'חכמה דאצילות', ב'ז"ת דב"ע"ע'...).

וכל זאת עפ"י השיטה שאומרת שהמדינה ביסודה הוא דבר אלוהי, אלא שבמהלך הזמן אירעו "הקלקולים". ברם, לשיטתנו ה"קלקולים" – הסדקים שנפערים יותר ויותר אינם מקריים; אין הם אלא תוצאה טבעית ופועל יוצא מהעובדה שהיסודות רעועים.

להיפך: אם לא היו הסדקים המוכרים לנו כיום (השחיתות, עקירת יהודים מבתיהם, מחיקת ישובים, הזלזול בביטחון, על המלחמה בתורת ישראל ובקדשי האומה כבר דיברנו) – אז היה פלא. ההיסטוריה הראתה שכל תנועה שקמה בעם ישראל ללא יסודות של תורה לא הייתה ברת קיימא, כמו שהגוף הפיזי של האדם לא מסוגל לקלוט ופולט אברים זרים ומלאכותיים כך גם ארץ ישראל לא יכולה לקלוט היפך הקדושה ("ולא תקיא אתכם הארץ בטמאכם אותה" רחמנא לצלן!) ולפלא על מי שחשב שהיה אחרת.

האם ישנו עניין לתת פרסום לדברים האלה?

שאלה מאד מורכבת ובעייתית. תלוי אל מי מדברים. מצד אחד נאמר "אל תוכח לך", כך, שלהשמיע דברים באוזניים שאינן כרויות בלשון המעטה לאמת הזו, עדיף להשקיע את המאמצים באור ולא בדחיית חושך. נכון שיש בקרב ציבור הדתי-לאומי חלק רציני וחושב ואפילו בעל מסירות נפש ראווה להוקרה והערצה לארץ ישראל וקדשי ישראל, אבל צריכים להבין שקשה מאד לשרש דעות והשקפות שחלחלו לשכל ולרגש במשך שנות דור(!).

לא מכבר כתבתי לאחד מהעיתונים הדתיים-הלאומיים שדיווח על מתפללים ביישוב כוכב יאיר שהעניפו את החזן הסורר אשר סירב לומר את "התפילה לשלום המדינה" (המבקשת מאבינו שבשמים שישלח "אורו ואמתו" ל"ראשיה, שריה ויועציה" כלומר: לשר מאג'דאלה, ליולי תמיר, לבאשרה, לחיים רמון, וכמובן למשה קצב ולעוד כמה מ"צדיקי ההתנתקות"), וסיפרתי להם שלפני כ-16 שנה שהייתי בשליחות ציבורית בעיר בארדיטשוב שבאוקראינה והתפללתי את תפילת השבת בבית הכנסת שבעיר. היה זה כבר לאחר קריסת המשטר הסובייטי (עידן ה"פרסטרויקה"). ברם, עובדה זו לא בלבלה את החזן הקשיש של בית הכנסת, אשר לפני תפילת מוסף, כדרכו בקודש

מימים ימימה, נטל את ספר התורה, ובנימה פטרוטית נשא את "התפילה לשלום ממשלת ר.ו.ו.ו.ו."

מה נעשה שקיימת תופעה פסיכולוגית שקשה לאנשים לשנות עמדות רעיוניות והרגלים גם כאשר המציאות טופחת בעוז על פניהם?

במישור העקרוני עכ"פ, מדוע לא לומר "תפילה לשלום המדינה", והרי גם בחו"ל התפללו לשלום המלך והקיסר עפ"י מאמר חז"ל באבות "הוי מתפלל בשלומה של מלכות"!

קודם כל, גם בחו"ל התפללות לשלום המלך (כפי שנדפסו במחזורים הישנים) נאמרו רק בהזדמנויות "חגיגות" ורשמיות ולא בכל שבת ומועד, וגם זאת בבתי הכנסת הגדולים וה"רשמיים" ולא בכל "שטיבל".

משא"כ "התפילה לשלום המדינה" שחיבר אותה...הסופר ש"י עגנון, וידוע כמה הקפידו היראים לדבר ה' שלא להוסיף דבר על תפילות הסיפור, ואפילו הפיוטים שבמחזור ימים נוראים אנו מקפידים לומר אך אלו שנכתבו ע"י רבתינו הראשונים כמלאכים ועכ"פ לא אומרים שום פיוט או תפילה שהתחברו אפילו ע"י ארזי הלבנון אחרי הארז"ל. ומעניין לעניין באותו עניין הגה בעצמך: הרבי הרי"צ חווה את מאורעות השואה על בשרו (וגם איבד בת וחתן בנוסף על אלפי תמימים ואנ"ש שעלו על המוקד), האדמו"ר"ם הק' מקלויזנבורג, בעלזא, גור ועוד איבדו את רוב עדת מרעיתם וגם את כל בני משפחתם, ה' יקום דמם, ואעפ"כ לא העלו בדעתם להוסיף תפילה "לזכר הרוגי השואה", כי אין אדם בימינו שיכול לקחת על עצמו אחריות רוחנית כה גדולה להוסיף על מה שנחתם בחותם קודש בסיפור.

ובנוגע ל"תפילה לשלום המדינה" – לוי הייתה מנוסחת ברוח "הנותן תשועה למלכים" כפי שמנוסחות התפילות הידועות "לשלום המלכות" – ניחא, אבל כשמחבריה שזרו לתוכה השקפות ודעות ונימוות פטרוטיות שאין דעת חכמים נוחה מהן – שאני.

הדברים אמנם ארוכים ועוד הולכים ומתארכים שכן מדובר בנושא טעון, מה יש לרב לומר כדברי סיום?

לא נותר לנו אלא לבקש את מה שמבקשים יהודים בנוסח "הקדיש הגדול" שמנחה בקרוב ממש ובחסד וברחמים –

**"למעקר פולחנא נוכראה מארעא,
ולאתבא פולחנא דשמיא לאתרה,
וימליך קודשא בריך הוא במלכותיה...
ויצמח פורקניה ויקרב משיחיה!"**

הדברים וניסוחם משקפים את עמדתו של הרב דרוקמן.

ה' באייר תשס"ז

Tweet G+ 0

שיתוף 1

הגב לכתבה

כותרת

שלח תגובה

58

תגובות

1. ישר כח לרב דרוקמן

קילורין לעיניים

ו' באייר תשס"ז

2. מלא התפעלות

הערות קטנות: 1. עם כל הכבוד, לא חושב שרבה של קרית מוצקין מסוגל להתמודד עם אריות התורה כמו הגרי"א הרצוג ז"ל ודומיו. 2. בעצם הטעויות של שיטת חב"ד שום חידוש אין בראיון זה, כל אדם בחב"ד שרגיל בשיחותיו ואגרותיו של הרבי יודע זאת. דבר שלישי: עם כל הכבוד לחב"ד, היו גדולי עולם, לאו דוקא ציונים, שקידשו את יום העצמאות ואת המדינה כמדינה. מרגן כ"ק צדיקי הדור אדמו"ר רוזין ז"ע ועוד. בכדי להתמודד עם

גדולי עולם צריך להיות בקי בש"ס ופוסקים וברזין טמירין שמוקבלים מדור דור אצל צדיקי עולם!

ו' באייר תשס"ז

3. חזק ביותר.

ו' באייר תשס"ז

4. מרתק אך מרגיז

שלום כבוד הרב דרוקמן שליט"א,

א. מאוד נהנתי לקרוא את הראיון, למרות שאני לא מסכים עם כולו, מלא וגדוש.
ב. הטענה הפותחת שלך למה לא לחגוג את יום העצמאות היא, כיוון שאתה שואל את אותם חוגגים מדוע הם אינם חוגגים עוד תאריכים בהם נעשו לנו ניסים הקשורים לאותם זמנים. ראשית זאת לא טענה שמקובל לטעון אותה בדיון ענייני, זה שהוא לא חוגג יום אחר לא אומר שצריך לא לחגוג גם את יום העצמאות שבעצם היווה סוף לעידן התלאות (למרות שאז התחילו תלאות ומלחמות, אבל זה כבר תקופה אחרת). שנית, לאורך כל שנות שהיית בנ"י במדבר נעשו עימם הרבה ניסים, מדוע אנו חוגגים רק את נס ענני הכבוד? מה שאני רוצה לומר, שא"א לחגוג כל נס בפני עצמו, קובעים יום שארע בו משהו משמעותי והוא מהווה סמל לכל מיני דברים שארעו, ואפילו לא באותו יום. קח לדוגמא את כ"ט בנובמבר, זהו עוד תאריך מכונן, מדוע שלא נחגוג אותו? אלא ברור שזה עוד פרט (אם כי חשוב בתהליך) ולכן חוגגים רק את יום העצמאות.
ב. אתה כל הזמן מרבה להזכיר את ההתנתקות כראיה לטענתם של הציונים. כל עוד אתה מדבר על בעיות הדת והתערבותו של בג"ץ, אתה צודק, אך אתה לא יכול לייחס את ההתנתקות לתנועה הציונית, זה היה מעשה של בן אדם אחד שכפה את עצמו על התנועה הציונית והיא לא יכלה לעשות דבר נגדו בכלים שהיא מכירה - קרי כלים דמוקרטיים.

בכל אופן ייש"כ על הראיון המרתק. בהמשך אני אוסיף עוד כמה שאלות.

שטורעם, אתם פשוט גדולים!!! תמשיכו להביא חומרים כל כך מרתקים.

ו' באייר תשס"ז

5. הפיסקה האחרונה לא מובנת

האם הסימית הזו מופיעה גם בסיום הרב מונדשיין למשל?

ו' באייר תשס"ז

6. לרב דרוקמן

תודה רבה!

אין בי' מילים לך!

עזרת לי המון, בסיפור הדברים בראש וב"תדע מה שתשיב"

אני עובדת בביה"ס עם מורות מהמזרחי שכמובן חוגגות ועלו המון שאלות בשבוע שעבר,

תודה רבה על המידע

אסתר

ו' באייר תשס"ז

7. שטורעם, אין כמוכם

תודות לשטורעם שהשכילו להביא את דברי הרב דרוקמן

כמה שזה במקום!

ו' באייר תשס"ז

8. שכו"ח למראיין ולמראיין

הכל לענין

ו' באייר תשס"ז

9. יפה

נחמד ביותר.

ו' באייר תשס"ז

10. המשך לתגובה 4

ג. אתה מזכיר את התייחסותו של הרבי לחיילי צה"ל, כמה הוא העריך אותם. רק לפני כמה ימים כאשר יידיך הרב וולפא זכה לכותרות ענק בעיתונים, לא שמענו ממך שום תגובה לדבריו התלהמים, ואם אני זוכר נכון ראיתי באחד האתרים אף תגובה תמיכה ברב וולפא בשמך (יכול להיות שאני טועה וזה לא היה בשמך, אני מתנצל מראש). האם אתה לא חושב שהקיצוניות הזאת מיותרת והיא רק מעוררת אנטגוניזם?
ד. הבאת את המשל מהרבי על אותו אדם נחות שהוכנס ע"י המלך להיכלו והוא בתגובה יגרש את המלך, כהסבר מדוע לא לומר הלל. נכון שמקימי המדינה היו כופרים ובעטו בכל קדושי ישראל, אבל בגלל זה לא צריך להגיד תודה? מספיק שהם לא רצו להזכיר את הקב"ה, אולי לפחות שאנחנו נגיד לו תודה על חסדיו?
ה. המראיין הביא כל מיני שמות של גדולי ישראל שתמכו בציונות, ואני

חושב שפעם דובר ע"כ שאדמור"י רזין גם היו בעד הרעיון. אני לא חושב שכבוד הרב יכול להתמודד מול אותם גדולי ישראל אדירים. אמנם מנגד יש גדולי ישראל אחרים, אך אל לנו להכניס את ראשנו בין אותם גדולי עולם, ורק נזכור שיש 70 פנים לתורה. ו. לסיום, כפי שכתבתי בהתחלה, מאוד נהנתי לקרוא את דבריך הכתובים בטוב טעם (וצריך גם להודות לשטורעם על האכסניה הנאותה).

ו' באייר תשס"ז

11. תגובה ל- 2 לגבי בית רוז'ין והרב הרצוג

הרב דרוקמן הרי רמז בקשר לזה, ואמר שאותם צדיקים חדלו במשך הזמן ממנהגם להשתתף בתפילות יום העצמאות.

לגבי הרב הרצוג: הרב דרוקמן, כדרכה של תורה, מביא פירושים אחרים למושג "קץ מגולה", האם אסור לו?

חוץ מזה, מאין לך שהרב הרצוג לו היה חי עמנו כיום והיה נוכח בעקירת אלפי עץ פרי ע"י הצבא היהודי - לא היה משנה את דעתו?

ו' באייר תשס"ז

12. יוסקה

הרב דרוקמן, הארת את עיני הרבה שאלות הסתדרו לי בראש לאחר שקראתי את דבריך. ישר כח

ו' באייר תשס"ז

13. הרבי בעד פרסום דעתו בנושא אתחלתא

כך מובן מדברי הרבי לרב נריה, ב'יחידות' שפורסמה בשבוע האחרון בהתקשרות:

"כ"ק אדמו"ר שליט"א: בד בבד עם העובדה (עליה דובר לעיל) שנמצאים בתקופה מיוחדת, חשוב להבהיר את אשר הנני חוזר ומדגיש פעמים רבות (וכמדומה דובר על-דבר זה גם בעת פגישתנו הקודמת) שעדיין לא זכינו ל"אתחלתא דגאולה" על-פי פסק-דין הרמב"ם (שכבר נעשה שגור על לשונו!...) שהגלות נמשכת עד אשר "יעמוד מלך מבית דוד וכו'" ועליו לבצע תחילה את התנאים המנויים שם: לכוף כו', ללחום מלחמת ה', לנצח, לבנות בית-המקדש במקומו ולקבץ נדחי ישראל, ובקיבוץ גלויות זה – דווקא – תתחיל הגאולה!..."

<http://www.chabad.org.il/Magazines/Article.asp?ArticleID=3841&CategoryID=961>

הרבי אף עודד את הרב פלדי לפרסם את הנושא, על כך פורסמה כתבה נרחבת מפרי עטו של יצחק יהודה.

הרבי אף עודד את הרב אוריאל צימר להוציא קונטרס בנושא, כפי שהובא לפני תקופה כאן ב'שטורעם'.

ו' באייר תשס"ז

14. לתגובה מס' (מלא התפעלות")

הרבי זי"ע מליובאוויטש היה אמנם מלא בש"ס ופוסקים ונהירין לו שבילי דשמיא והוא (ביחד עם עוד גדולי עולם) חלקו על אלה הסוברים שהמדינה היא "אתחלתא דגאולה".

הרב דרוקמן בסה"כ לא הביע את השקפתו-הוא אלא את השקפתם של ארצי הלבנון האלה.

ו' באייר תשס"ז

15. ל-2

וכי יש לך ספק בבקיאותם של אדמו"רי חב"ד או (אדמו"רים מחסידויות אחרות) בש"ס בבלי, ירו' אגדתא וכו' ??? או שמא חוצפן אתה ???!

ו' באייר תשס"ז

16. עייין בספר בין אור לחושך

ו' באייר תשס"ז

17. תודה לרב דרוקמן

ותודה גדולה למערכת שטורעם על הבאת הדברים, אשר ללא כל ספק מאירים אצל הרבה מאנ"ש עינים שהיו לא ברוכים די צרכם.

ושוב תודה ל'שטורעם' על החשיבה המקורית בהבאת מרואיינים מרתקים שידברו על נושאים חשובים ובווערים.

ו' באייר תשס"ז

18. שאלה בנוגע לקיבוץ גלויות

בשיחת ויק"פ נב אומר הרבי שהתחיל הענין של קיבוץ גלויות כפשוטו (ולא כבמקומות קודמים ששם אמר שזה רק "מעין ודוגמת") א"כ קיבוץ גלויות זה הוא לא ע"פ סדר הרמב"ם

ו' באייר תשס"ז

19. ארץ ישראל

מי שמקבל משכורת ממדינת ישראל
ראוי לו שישקול את מילותיו
ואם לא נאה לו יתפטר ואחר
אוהב המדינה יחליפו

ו' באייר תשס"ז

20. ל-19 מ"ארץ ישראל"

המדינה נותנת כסף לאזרח כדי שירגיש כמו במדינה דמוקרטית.

אם אינני טועה במדינה דמוקטית יש חופש הבעת דעה.

רק ברוסיה הסובייטית מי שקיבל כסף מהשלטון היה חייב להתיישר לפי דעות השלטון.

בנת?

ו' באייר תשס"ז

21. שאלה לרב דרוקמן בעניין בין אור לחושך

ישנם טוענים בחב"ד שזה "ספר קיצוני", למרות שאישית אני יודע שכמה וכמה השילו מעצמם דעות והשקפות פסולות. מה דעת כבוד הרב

ו' באייר תשס"ז

22. איזה נס קרה בה' אייר

שאלה קטנה,
איזה נס קרה בה' אייר?
למיטב ידיעתי לא היה שום הצלה מיד אויב או נס אחר, הדבר היחיד היה, שכמה אנשים הכריזו על הקמת מדינה, האם הכרזת מדינה נחשב לנס באיזה שהוא קריטיניזם שקבעו חז"ל,
הצלת ישראל מיד צר כדוגמת פורים וחנוכה היו אחרי שנצחו במלחמה ולא ביום התחלת המלחמה,
בה' אייר תש"ח התחיל המלחמה שנגמרה חצי שנה אחרי זה ובכל זמן המלחמה חיי היהודים בא"י היו בסכנת כליה הי"ל"ת, אם היו חוגגים סוף מלחמת השחרור היה מקום להדין, אבל לומר הלל על תחילת מלחמה מאן דכר שמיא.
רק מי שוראה בהתגשמות הרעיונות של הרצל נס, יכול לטעון שיגידו הלל וכדומה, אבל נאמני ההלכה יודעים שאמירת הלל קשור רק עם הצלה גשמי של עם ישראל, ולא במימוש איזשהוא אגדה פולטית א הקמת אירגון צבאי או הצלחת משאלות לב של משהוא.
ולכן החגיגה בה' אייר היא הכרה ברעיון הציוני נטו ותו לא,
ההצלחה של הציונות הדתית היה ההתפעלות הרגשי שהיו לאנשים על רקע השואה וכדומה, פתאום יש יכולת ליהודים להרים ראשיהם, להתגונן וכו', אבל ההלכה לא בנויה מהתרגשות אישית רק במילוי קריטריונם הלכתיים ולכן נאמני ההלכה לא רואים בה' אייר שום סיבה לחגוג

ו' באייר תשס"ז

23. בה' אייר לא היו ניסים

החלה המלחמה שגבתה 6000 קורבנות ורק לאחר שנה וחצי שהסתיימה היו ניסים. זאת תשובת הרב. ולכן אומר הרבי שאם רוצים לציין את הניסים היו צריכים לציין את סיום המלחמה, וכפי שכותב הרב דרוקמן ציון ה' אייר הוא העניין של המרידה במלכות שמיים והתגשמות החזון הציוני ככל העמים בית ישראל.

ו' באייר תשס"ז

24. בארוכה עיינו בבין אורלחושך

שם הדברים מסודרים להפליא

ו' באייר תשס"ז

25. להזכירכם

הערה: ניתן להפנות שאלות לרב דרוקמן באמצעות מערכת התגובות, והן תיעננה על-ידו.

מחכים

ו' באייר תשס"ז

26. תגובה ל6

יש כנראה סיבה שאת עובדת עם מורות מהמזרחי
אולי אינך מתאימה לעבוד בחבד כדאי שתשקלי זאת
כמו כן אין סיבה להעסקתך בזרם
זה
חג עצמאות שמח
דיווח למשרד החינוך על דעותייך

ו' באייר תשס"ז

27. תגובה ל-26

מה אתה מדבר שטויות, אדון 26

האם יש לך מושג על הגברת ההיא מי היא ומה היא, באיזה מוסד היא עובדת, באיזה עיר היא גרה / שליחה שאולי לכן היא עובדת עם המזרחי, האם אתה יודע שיקוליו של בני אדם?...

די לדון בני אדם סתם כך בלא יודעין, ואפילו אם יודעין

אולי בכלל המוסד הוא חב"ד? והיא עובדת בו ויש שם גם מורות מהמזרחי כמו שיש בהרבה מוסדות בארץ? מה דעתך

די לתקוף סתם בלי א בפרט שאין שום בסיס למחשבה!

ו' באייר תשס"ז

28. ל - 19

הרב דרוקמן לא אמר שהוא נגד המדינה, הרב דרוקמן אמר שהוא נגד השיטה שהמדינה היא אתחלתא דגאולה - גם בן גוריון לא חשב שהמדינה היא אתחלתא דגאולה, וגם לא אולמרט

ו' באייר תשס"ז

29. תגובה ל - 26

כנראה שלא הפנמת שימי קום המדינה כבר עברו, וכל מי שלא מיישר דעה עם אנשי המזרחי יקשה עליו לקבל איזשהו תפקיד, למה אתה מתכוון דיווח למשרד החינוך - האם אסור לאדם לחשוב ולאמין שהמדינה היא לא אתחלתא דגאולה- מה זה שייך לענין להיות אמין למערכת, תכניס טוב לראש, ישנם אנשים שאנימים למערכת, משלמים מיסים ורואים במדינה כמדינה ישראלית, אך לא כמדינה יהודית דתית, ומאמינים באמונה שלימה שהמדינה אינה חלק מהתחלתא דגאולה. - מה פסול יש בכך?

ו' באייר תשס"ז

30. בענין השמטת ב"ה

כמו בראשי התיבות של צומת ביל"ו שהשמיטו את ההמשך ברוך ה (בית יעקב לכו ונלכה באור ה)

ו' באייר תשס"ז

31. עובדה עם הר"ח גוטניק..

הרה"ת ר' ש. ב. ווערנער ש' אמר לי, שכשעבר פעם הרה"ח ר"ח הכהן גוטניק ז"ל בחלוקת דולרים (-כמדומה לו), דיבר עם הרבי ע"ד המדינה וכו'. ורבינו התבטא (תוכן, והשפה גם אינו ברור): "מיום הארור, ה' אייר תש"ח.."

באם יש מישהו שיאשר מעשה זו ג"כ, נא להגיב ולהוסיף!

[ואולי יש ללמוד מדברי רבינו -כמו שיטות הק' בזה- שאין אנו נוהגים כשיטת אחרים, לומר קינות וכו' - דהרי א ז ה' ארור, ולאח"כ, אינו באותו-דרגא וכי"ב..

זהו רק בדלות נאמרה, ובפרט שעמקו דברי רבינו וכו'.

ו' באייר תשס"ז

32. רבי יש אחד

ברור שההתנגדות לדברים של הרב דרוקמן נובע מכך שמעונינים להשאר ח"ו בגלות בו בשעה שרק כאשר יאמרו לחושך חושך יזכו לראות את האור כי טוב ואסיים במכתבו של הרבי הקשור לזה,הרבי כתב מכתב לבן צבי(שהיה נשיא המדינה) הרבי בסוף המכתב מתנצל מדוע אין הוא כותב נשיא, כותב לו הרבי מיום הולכי לחדר ועוד קודם לזה התחיל להתרקם בדמיוני צורת הגאולה העתידה גאולת עם ישראל מגלותו האחרון גאולה כזו ובאופן כזה שעל ידה יהיו מובנים כל יסורי הגלות הגזירות וההשמדות וכחלק מעתיד מזהיר זה ומגאולה זו יהיה נשיא זה מלך לא נשיא שבט אלא נשיא שאין לו על גביו אלא ה' אלוהיו וכותב לו הרבי שמכיוון שהוא כ"כ מחכה לנשיא זה קשה לו לכתוב נשיא (יכלתי לכתוב מהשפה ולחוץ אך מכיוון ששמעתי שכבודו אמיתי לא רציתי לכזב עכ"ל)

ו' באייר תשס"ז

33. מה?

מה?

ו' באייר תשס"ז

34. ל-18, בקשר לקבוצ גלויות

קודם כל ב"שיחות קודש" תשנ"ב עמ' 795 לא מוזכר כלל המינוח "קבוצ גלויות",

אמנם ב"ספר השיחות תשנ"ב" כתוב "קבוצ גלויות", ברם נוסף על כך שסביר להניח ששיחה זו לא הוגהה ע"י הרבי (יומים לפי כ"ז אדר), הרי בפשטות אין הכוונה למינוח הילכתי של קבוצ גלויות (אלא משהו בבחינת "הראנו אות לטובה

מ-ע-י-ן קבוצ גלויות), שהרי בסיום השיחה אומר הרבי: "ועי"ז מזרזים את הגאולה...ואז יעשה

הקב"ה צדקתו שמקבץ את כל בני"י קהל גדול ישובו הנה".

ו' באייר תשס"ז

35. כדאי להיכנס גם ללינק הזה!

בלינק הזה יש עוד פרטים בנושא המדובר

<http://www.shturem.net/index.php?section=news&id=5157&lang=hebrew>

ו' באייר תשס"ז

36. דובער

בבקשה האם אפשר לתת תשובה הולמת לשאלה הזאת... ?
ובפרט שנקודה זאת היא גם תוכנה של שני השיחות האחרונות שזכינו
לע_ע לשמוע !!

ו' באייר תשס"ז

37. לתגובה 36

כפי שכבר כתבו לעיל, לא מדובר ב"קבוצת הגלויות" המקווה שיהיה אך ע"י
משיח צדקנו, אלא דוגמית לקבוצת הגלויות העתיד.

בודאי שאם באים למקום אחד בארץ ישראל מפולין, תימן, אמריקה, צרפת
וכ' זהו קבוצת גלויות בפועל, אבל א"ז הקבוצת הגלויות העתידית עליו מדבר
הרמב"ם.

הקבוצת הגלויות העכשווית אך מאותת על קבוצת הגלויות בה"א הידיעה אליו
נזכה ע"י מלך המשיח.

ו' באייר תשס"ז

38. נקודה למחשבה

גם בן גוריון לא חשב שהמדינה היא אתחלתא דגאולה, וגם לא אולמרט

ו' באייר תשס"ז

39. בן גוריון שזוהי הגאולה עצמה (ל-38)

ראשי הציונות עד היום הזה מדברים במונחים של "חורבן בית שלישי".

לדידם המדינה היא כבר "בית שלישי"...

ו' באייר תשס"ז

40. הרב דרוקמן ברור ומשכנע

אישית אינני בקי בכל הדקויות ואין לי דעה קדומה בנושא. אני לא משייך את
עצמי לאחד מהצדדים, או יותר נכון, אני עם שני הצדדים כי כולנו יהודים.

בכל אופן, כשאני קורא את הדברים של הרב ואת התגובות ומנפה את
הרגש והנצחנות - דברי הרב דרוקמן ברורים ומשכנעים מאוד.

ו' באייר תשס"ז

41. הלל ללללל

ישר כוח לרב דרוקמן אני גאה בתשובות הקולעות למטרה

ז' באייר תשס"ז

42. תמונת הרקע לא ראויה לאתר כשלכם.

ז' באייר תשס"ז

43. תודה רבה לרב דרוקמן

בתפקידי כמחנך לתלמידים ברוח חב"ד אודה ולא אבוש לא ידעתי כיצד
להגדיר את היחס והעמדה שלנו למדינה, ציונות, יום העצמאות וכל כיו"ב.

הרב דרוקמן הטיב להגדיר את הדברים כסולת נקיה, והדברים בהחלט יהיו
לי, ואני בטוח שגם לאחרים, לעזר רב.

ושוב, תשואות חן לרב דרוקמן.

ז' באייר תשס"ז

44. תגובה לכתבה

כתבה אנטי ציונית
מהראוי היה לסגור את פורום אברכים ברוטר
חג שמח

ז' באייר תשס"ז

45. תגובה לתגובה לתגובה (למגיב 44)

דוקא כתבה ציונית למהדרין.
הרב דרוקמן מסביר מהי הציונות האמיתית, ציונות ללא מרכאות, שאנחנו גאים להשתייך אליה.

אם "ציונות" היא גירוש יהודים מבתייהם, אנו גאים להיות "אנטי ציונים".

ז' באייר תשס"ז

46. יש למישהו דולר לקנות וודקא.....?

תמיד חשבתי שיש עוד סיכוי להחלמה מטירוף הדעת שאחז בפלג (או שמא כת?) המשיחי בתנועת חב"ד המפוארת.
אך כנראה שעומק החולי הוא הרבה יותר מהמשתקף מדבריו של המטיף התורן - דרוקמן.
והרבי זצוק"ל, בסה"כ רוצה לנוח על משכבו בשלום...

הניחו לו!!!

ח' באייר תשס"ז

47. ל - 46

הכדורים נמצאים על המדף בצד ימין

ט' באייר תשס"ז

48. מזל שלי שאיני משתייך לזרם זה

הכתבה הזו הינה פשוט בושה ועלבון לכל אדם בר דעת. איני יודע מדוע חייב הכותב להקרא רב. ארץ ישראל ואהבת ארץ הקודש כפי שלמדוני אבותי ממרוקו, יהדות הרבה יותר ותיקה מן הזרם הל"ל, אינה מוטלת בספק.
רגע לפני שתנפלו עליי, עיינו קצת במקורות יהדות מרוקו, העתיקים מאוד ובכתביו של גדול הדור רבי שלום משאש זצ"ל.
שבת שלום לכם.
השם המופיע הינו שמי האמיתי.

ט' באייר תשס"ז

49. אתה ממרוקו קצת אינליגנציה לא תזיק

הרב דרוקמן הדגיש במאמרו בצורה ברורה שצריכים לאהוב ולחבב את ארץ ישראל.
הרב דרוקמן מדבר על "ארץ ישראל, ולא על "מדינת ישראל".

גם רבי יהודה הלוי דיבר על השתוקקות וארץ ישראל ולא על מדינת ישראל שבממשלתה מכהן שר ערבי.

בנת?

י"א באייר תשס"ז

50. ל-49 אם אתה מכנאסי שנמצא ב"שיחת הגאולה...

כנראה שממש לא הבנת את משנתם של הרבנים לבית משאש...
"אל תיטוש תורת אימך" היא מעבר לאינטיגנציה...

גם אני מכנאסי, אבל מאלה שמברך הלל ב"שם ומלכות" וחוגג את חגיגות "יסוד כסא ה' בעולם".

י"א באייר תשס"ז

51. ל"מרוקאי" מ-50

עם כל הכבוד (ויש כבוד!) לגר"ש משש זצ"ל, אנחנו לא עוסקים בשיטתו, אלא בשיטת האדמו"ר מחב"ד זצוק"ל (שהגר"ש משש היה ממעריציו הגדולים).

י"ג באייר תשס"ז

52. שלום לך מסעוד - אשר

אדרבא! הלואי והיינו לומדים אהבה מהי מענקי רוח אלה!!!
הלואי וידענו למצוא את הדרך הנכונה לאהוב ולהעריך אחד את מנהגו של חברו. ולא לפעול ולתכנסס איך להשתלט על מוחו ולמזער את מנהגו של חברו.
וכפי שכתב הרב משה אלחרר שליט"א במאמרו "קמתם תחת אבותים".
עלינו לחתור לאחדות ולא לאחידות...
הנה לך הקדמה מ"דברי שלום ואמת" לרב טולדאנו, על משנתו של הרב שלום משאש זצוק"ל. ומנהגם של יוצאי צפון אפריקה בכלל.
חוץ מזה כשאתה כותב האדמו"ר מחב"ד זצוק"ל, אני יודע שאתה בצד של השפויים...

כדי להדגים את רצף מרכזי התורה בצפון אפריקה, להלן כמה שמות בולטים בכל דור ודור:
(1) במאה העשירית מתבלטים המשורר הראשון שקבע את הנורמות של שירת ספרד הוא דונש בן לברט מן העיר פאס (מחבר השיר "דרור יקרא"), והמדקדק הראשון שקבע את השיטה התלת – עיצורית הוא ר' יהודה חיג' מן העיר פאס, והוא היה רבו של ר' יונה בן ג'אנח ראש המדקדקים בכל הדורות.

(2) המאה ה"א היא בסימנם של ריבנו חננאל, רב נסים גאון, הר"ף ורבינו אפרים תלמידו מקלעת חמאד שבאלג'יריה:

(3) במאה ה"ב מגיע מצפון אפריקה לספרד ולפרובנס ר' יוסף בן פלאט שהיה רבו של הרב אב"ד בעל האשכול, ושתשובתו על הברכות עשתה

רושם אדיר בימים ההם: בפאס לומד הרמב"ם אצל ר' יהודה הכהן בן שושאן שנהרג על קידוש ה' בתקופת השמד הנוראה, וכן חי בה בימים ההם ר' יהודה עבאס מחבר "עת שערי רצון".

(4) במאה ה"ג מתכתבים ר' דוד בן זכרי ור' משה בן זכרי מפאס עם הרשב"א (תשובות הרשב"א ח"ג, ר"כ): ר' זכריה בר' יהודה אגמאתי שחיבר את ספר הנר שהוא שיטה מקבוצת על הבבות, ספר חשוב ביותר ששימיר לנו את חידושיו של ר' יוסף נ' מיגש רבו של הרמב"ם ושל עוד ראשונים אחרים:

(5) במאה ה"ד מגיעים מספרד לצפון אפריקה החכמים הבולטים: ר' אפרים אלנקאוו, הריב"ש והתשב"ץ, ובפאס כותב המקובל ר' נסים מלכה את החיבור המפורסם "צינף מלכות": (6) במאה ה"ו דורך כוכבם של ר' ישועה הלוי מתלמסאן בעל "הליכות עולם", שעליו כתב מר"ן ב"י את "כללי הגמרא"ש שלו, ור' סעדיה נ' דגאן:

(6) ר' חיים גאגין ור' משה חלואה גיבורי המחלוקת על הנפיחה, ור' יעקב בירב, בדור הגירוש:

(7) ר' אברהם אזולאי בעל הפירוש "אור החמה" על הזוהר הקדוש במאה ה"ז: הוא היה זקן של רבינו החיד"א, ארבעה דורות לפניו:

(8) במאה ה"ז – ר' יהודה נ' עטאר ור' יעקב נ' צור: ר' יעקב ספורטאס שבא מצפון אפריקה לאמסטרדם והיה ראש החץ במלחמה בשבתי צבי, והביא איתו כ"י של תשובות הרמב"ם והדפיס אותן לראשונה ב – "פאר הדור": ר' יעקב חגיז מזרע גולי ספרד, נולד בפאס (1960) ועלה ב – 1658 לירושלים והיה שם ראש הישיבה הבולט ביותר: חיבר שו"ת הלקט, ועוד חיבורים רבים: התנגד לשבתאות: היה חתנו של הרב המג"ן ר' משה גלאנטי: בנו ר' משה חגיז מחבר "לקט הקמח" הוא דמו בולט עד מאד:

(9) ר' חיים נ' עטאר, המלאך רפאל בירדוגו ור' שלום בוזאגלו בעל הפירוש המפורסם "מקדש מלך" על כל הזוהר, ר' נתן בורגיל מתוניס שחידושיו על התלמוד מפורסמים וחלק מהם נמצא בש"ס וילנא, ר' יצחק בן ר' בנימין טייב מתוניסיה בעל "ערך השלח", ר' יהודה עייאש מאלג'יריה בזמן החיד"א – במאה ה"ח:

(10) במאה ה"ט - ר' דוד בן שמעון (צ"ף דב"ש) שעלה ממרוקו וחיזק את קהל המערבים בירושלים, בנו ר' אהרן בן שמעון שהיה רב ראשי בקהיר, ושניהם כתבו חיבורים חשובים על מנהגי ירושלים ומנהגי מצרים: ר' רפאל משה אלבז שהתעניין גם במדעים כלליים, והוגי הדעות: ר' חביב טולידאנו בן אליעזר ור' אליהו בן אמוזג שחולל את דת בני נח:

(11) במאה ה' – האנציקלופדיסטים: ר' יוסף נ' ור' יוסף משאש.

נסתפק ברשימה זו שאינה מייצגת אלא את קצה הקרחון. רוב הקהילות בהן הרצף לא שמר, היו מעודות לשינויי מנהגים. מנהג א"י הקדום שהיה על פי הירושלמי, נעלם עם לגבי הטענה השלישית, שצריך לקבל את מנהג המקום, אנו מפינים את הקורא אל המבוא שלנו, בו מוכח שזו אחת המחלוקות הגדולות שזעזעו את המאה ה"ז, שדמתה במפגש קהילות לתקופתנו, וכשהנטיה הכללית היתה שכל קהילה יכולה וצריכה לשמור על מנהגיה, וכי הכלל האומר כי אדם חייב לקבל עליו את מנהג המקום שאליו בא אינו חל על קהילות שלמות אלא רק על יחידים. ומכל מקום, אין הגיון להחיל כלל זה רק על יוצאי צפון אפריקה ולא על האשכנזים.

לגבי הטענה השנייה, אנו נוכיח לאורך הספר, בהלכות רבות, כי הטענה שקהילות צפון אפריקה חרגו מפסקו של מר"ן אינה נכונה ברוב המקרים. וכן שהמערערים עצמם חרגו פעמים רבות מפסקי מר"ן, דוקא באותן הלכות בהן נצמדו קהילות צפון אפריקה לפסקיו של מר"ן. דוגמאות רבות בנידון, פזורות לאורך כל החיבור הזה. והמסקנה היא שאין לאף אחד מונופול על מר"ן.

גם הטענה הראשונה שקהילות צפון אפריקה נוהגות בדברים רבים כמו האשכנזים, תתברר כמופרכת. ראשית מר"ן עצמו פסק במקרים לא מעטים כדעת הרא"ש ונגד הרי"ף והרצב"ם. שנית המערערים מעדות המזרח נוהגים פעמים רבות כדעת מר"ן, ובהתאם להלכה ספרדית מקורית. וגם פה ימצא הקורא דוגמאות לא מעטות לאורך חיבורנו זה.

חשוב גם להדגיש כי ההיסטוריה שלנו מצטיינת בהשפעות ההדיות בין האשכנזים והספרדים. ההשפעות הספרדיות הבולטות ביותר על האשכנזים מופיעות בניגוד למצופה, דוקא אחרי גירוש ספרד שהיה אמור לחסל את העולם הספרדי. חוגי האר"י השפיעו בצורה עמוקה על האשכנזים, בעיקר על קהילות החסידים. אך לפני כן, כבר בולטים הש"ה הקדוש, חכם צבי ובנויעב"ץ בהערצתם לספרדים. מאידך, ההשפעות האשכנזיות על הספרדים עברו הורגשו בכל הקהילות הספרדיות, ולא רק אצל יוצאי צפון אפריקה. כבר כתב אברבנאל – כחמישים שנה לפני הופעת השו"ע בספרו "זבח פסח" על ההגדה (בסוף הפרק "סדר הדברים לביל השימורים"): "ואנחנו גלות ירושלים אשר בספרד הננו נוהגים כדעת הרא"ש ז"ל". אם כן השפעת הרא"ש ע"ה לא הצטמצמה ליוצאי צפון אפריקה. ואפילו ר' אברהם אלקלעי ע"ה (דודו של ר' יהודה אלקלעי) כותב בספרו "זכר לאברהם" (ערך פסח): "מנהגינו בעיירות אלו הסמוכות בדיני פסח לעניין חוזר ונעור דלא מחמירין לומר חוזר ונעור אפי' בטעמו או לא בלח, וכמו שכתב מור"ם סימן תמ"ז ס"ד, דדוקא בממשא אמרינן חוזר ונעור וכו' וכן בכל דיני פסח מנהגינו ככל מה שכתב מור"ם ז"ל, באופן דלענין פסח אנו אשכנזים, כך אמר לי הרב מ"ד עטר ה"ה מר רב"י יצ"ן". ור' אברהם אלקלעי אינו צפון אפריקאי בכלל, אלא מדובר בספרדי שחי במאה ה"ח באזור הבלקנים שהיה שייך לאימפריה התורכית.

מטרת חיבור זה אינה ח"ו ייכונית וקנטרנית. סהדי במרומים כי אין איתי שום רצון ולא ציון יכולת להתמודד עם פסקיו שלמופת הדור הרב עובדיה יוסף. מי אני ומה אני כי ארהיב עוז להרוס אל הקודש. אך לא מדובר בי. קנוא קנאתי לכבודם של גדולי התורה והמאורות אשר האירו את עיני ישראל בצפון אפריקה למעלה מאלף שנה בלי הפסקה. הפסקים המקובלים על עדות המזרח הם כולם נכונים וישרים למבין. אך לא פחות מהם. גם ההלכה המקובלת על יוצאי צפון אפריקה יסודתה בהררי קודש. אלו ואלו דברי אלהים חיים. וכל אחד חייב לעמוד בדרכי אבותיו. נא לקרוא את המאמר האחרון שכותרתו "אלו ואלו דברי אלהים חיים", בו נמצאת סקירה היסטורית של הגיון ההלכתי בעם ישראל. שם הבאנו את דברי רב האי" גאון בתשובה שיש מחלוקות הלכתיות שכבר נמסרו למשה רבינו מסיני, ואת דברי האר"י ז"ל שיש י"ב שערים בשמים, שער אחד לכל אחד משבטי ישראל. באותו מאמר עמדנו על תפקידו ההיסטורי של מופת הדור הרב עובדיה יוסף נ"ו. לכן הסגנון ההשוואתי בחיבור זה אינו צריך להטעות, ולא לעורר מדנים ח"ו.

מטרתנו בחיבור זה היא רק לתרום לסילוקן של כמה דעות קדומות. בד"כ ההלכות של כל העדות מבוססות היטב, ויש להתחיל תודעה זו לכל עם ישראל. כל יאמר אדם לחברו: אבי גדול מאביך, החכמים שלנו גדולים מן החכמים שלכם. יותר מזה, הפעלת מכבש על עדה כלשהי כדי שתעזוב את המסורת ההלכתית שלה ותקבל עליה מסורת הלכתית אחרת, מביאה תמיד לידי נשירה. תמיד יהיו אנשים שיזרקו כל מסורת, ובתנאי שלא יכפו עליהם מסורת אחרת. ביסוס המסורת ההלכתית של יוצאי צפון אפריקה, נועד אם כן לקרב את אחינו יוצאי צפון אפריקה אל עולם התורה והקדושה, ולא ח"ו לצורכי התמודדות.

כאמור, חיבורנו זה מלווה בד"כ את הסדרה 'ילקוט יוסף'. הוא מטפל רק בהלכות שסותרות את המקובל אצל יוצאי צפון אפריקה. מוצגות זו לעומת זו ההלכות על פי ילקוט יוסף וההלכות המקבילות אצל גדולי התורה בצפון אפריקה . בהערות שוליים. מובאים המקורות. פרטים על הספרים וגדולי התורה שחיברו אותם, נמצאים בנספח מיוחד בסוף החיבור. המחצית השנייה של חיבור זה מכילה מאמרים שחוקרים את המקורות של הלכות חשובות שנהגות אצל יוצאי צפון אפריקה, ומחזקים אותם.

הנני מתחנן בפני בורא נשמתי כי יצילני משגיאות ומיצר ההתפלמסות. בו בטחתי כי לא אמעד, כי יצאתי לטרוח למען שמו הקדוש. ויהי נועם ה' אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו.

י"ג באייר תשס"ד

53. כמה שאלות להרב דרוקמן

לכבוד הרה"ג הרה"ח ר' דוד מאיר שיח' דרוקמן

מאמר ייחודי ומאלף, יישר כח! בדיוק עתה בימים אלו הנני עסוק בקריאת ספרו של הרב מפשיטאן "אם הבנים שמחה", מה אומר לך ומה אדבר, כל מילה זהב. (לפלא בעיני מדוע הזכיר מע"כ זה הספר בהעברה בעלמא וכמתחמק, ואפי' אם נכדיו לא דוגלים בשיטתו אין זה מפרך). הרב טייכטהל מסביר בארוכה מאד וכמובן שאכתוב כאן תמצית דבריו, ד"ש מושג של 'אחישנה' ויש מושג של 'בעתה' באם כל הדור זכאי אזי 'באחישנה' ואם לא אזי 'בעתה'. באחישנה זוהי פתע פתאום יבוא משיח ויגאלינו בלי פעולה כל שהיא מצד בני ישראל ובעתה היא לאט לאט ע"י פעולות מצד בני ישראל. מסביר הרב טייכטהל, היות וכבר חזינו לאחר כל התלאות שעבר עלינו בארץ העמים אין זה כי אם רמז מן השמים לחידוש יישובינו (ולכל דבר מביא מאות ראיות מבבלי ירושלמי זהר הקדוש וספרי חסידויות פולין) ומראים לנו מן השמים שהגאולה העתידה תצטרך לבוא מצד בני ישראל (ומביא כדרכו עשרות מקורות ועוד מצטט שלא יכול להיות דור שכולו זכאי שאז יא' 'אחישנה' ומכרח להיות 'בעתה' דהיינו מצידיו) ומהי אופן תקרובת הגאולה אלא ע"י שעוסקין במצות יישוב הארץ ובנין הארץ ומתוך שעוסקין בה הרי מזה מתחיל 'אתחלתא דגאולה' וזה נמשך לאט לאט עד התגלות משיח צדקינו. ומביא שם המחבר הרב טייכטהל שאף אם רבו כ"ק הרבי ממונקטש בעל המנחת אלעזר היה חי אף הוא היה רואה בכך את האמת (למרות ששיטתו כידוע כנגד הציונים וכך גם היה דעתו של הרב טייכטהל מקודם המלחמה). ובזה שהזכיר מע"כ בשם הרבי הריי"ץ את עובדת הרצל שר"י שרצה בדווקא לרמוס את חוקי היהדות מסביר ומביא הרב טייכטהל ראיות ומקורות רבים שהגאולה העתידה תצטרך לבוא דווקא ע"י העופות הטמאים עיין בספר עצמו.

לגופו של ענין, הנני מעונין לקבל תשובה ופריחה לכל הנ"ל, וגם עז רצוני לדעת מה דעתו של הרבי נ"ע לגבי ביאת משיח? 'אחישנה' 'בעתה' פעולה מצידיו וכדו'. באם מע"כ שיח' ירצה לפרוך הספר מכל וכל, היפלא עליו, כי בהקדמת המוציאים לאור מובא הוראת כ"ק אדמו"ר "להפיץ הספר". ולכן גם פלא לי, הרי כ"ק אדמו"ר שח רבות בגנות אותם המדמיינים לעצמם ש'אתחלתא דגאולה' היתה בהקמת המדינה ואם כך איך אמר שכל דברי הספר אמת וראוי להפיצו דהרי רב הספר ותכליתו מבאר שזהו זה 'אתחלתא דגאולה' - ע"י חידוש ובנין הארץ ע"י עופות הטמאים.

שאלות אלו מנקרות במוחי זמן רב מאז החילותי לקרוא בספר הנזכר, ושמחתי שמחה רבה בראותי לראשונה מאמר זה, וכעין שהזכרתי בתוך דברי הרב העלים עצמו מהספר והבליע אותו בתוך דבריו, אתמהה?!

מצפה לתשובה מעת רום מעכ"ת שיח' אם ע"ג האימייל הפרטי או פה על אתר איך שירצה הרב שיח' תודה רבה יוסף יצחק

י"ח במנחם-אב תשס"ז

54. נא להפנות להרב דרוקמן

הנני בבקשתי נא להפנות שאלותיי להרב דרוקמן. מספר 53. המצפה לתשובתו הרמה. יוסף יצחק

כ"ב במנחם-אב תשס"ז

55. מיהו האליל של הציונים (עם כיפה מחוררת ובלוי)

בס"ד

"בערך לפני שנתיים חפצתי לפתור את שאלת היהודים בעזרת הכנסייה הקתולית. ביקשתי להבטיח לעצמי בראשונה את עזרת נסיכי הכנסייה באוסטריה ולהשיג על?דיהם ראיון אצל האפיפיור, כדי להגיד לו: עזור לנו מפני האנטישמים, ואני מחולל תנועה כבירה בין היהודים שיעברו באופן חופשי ונאה לנצרות. חופשי ונאה במובן זה, שמנהיגי התנועה - בייחוד אני - יישארו יהודים ובתור יהודים יטיפו לקבלת הדת השלטת. בעצם היום, בראשון בשבת, בשעה 12 בצהריים, תצא לפועל ההמרה בתהלוכה חגיגית ובצלצול פעמונים בכנסיית סנט-סטפן בינה. לא בבושת פנים, כמו שעשו יחידים עד כה, כי אם בגאון." ("כתבי הרצל", כרך ב', יומן א', עמ' 14)

ד' באייר תשס"ט

56. דעתו של הרבי

סיפור על התייחסות הרבי זי"ע ליום העצמאות. מאת הרב יהושע דובראווסקי • הדבר התרחש לפני כמה עשרות שנים. עבדתי אז בבית-הדפוס וההוצאה-לאור הידוע של "האחים שולצינגר" • ה"מסמר" המרכזי בדבריהם הנרגזים היה: מעולם לא שיערנו שהרבי מליובאוויטש הינו כזה "קנאי"... קנאי אף יותר מהסאטמערער... • כאשר הביאו את עלי-ההגהה של הלוח החב"ד לביקורתו של הרב חודקוב, הוא הבחין ב"תוספת" שתי המלים לצד התאריך ה' אייר - "יום העצמאות" - והוא מחקם בצורה כה נמרצת מבלי להשאיר להם עקבות •

=====

הדבר התרחש לפני כמה עשרות שנים. עבדתי אז בבית-הדפוס וההוצאה-לאור הידוע של "האחים שולזינגר" - מוסד שקנה לעצמו שם הן בהיקף הכמותי של הספרים שההדירו והודפסו בו, והן באיכות ההדפסה והכריכה המיוחדים, "בדיו נאה על נייר נאה", שהפכו למותג בעולם היהודי.

שני הבעלים של בית-הדפוס -מיכל ושמואל שולזינגר - זכו ליטול חלק נכבד במפעל ההפצה האדיר של תורה וחסידות ע"י נשיאי חב"ד - הרבי הרי"צ והרבי - לאחר החורבן באירופה. באותה תקופה, השקיעו "האחים שולזינגר" בהדפסת ספרים שונים (ספרי חסידות, ספרי חינוך, עלונים וכו') סכומי-כסף של למעלה משלושים אלף דולר בשנה - הון עתק. באותם ימים. למען האמת העובדתית ברצוני להוסיף, שלא פעם הם ממש "יצאו מהכלים" כדי למלא את רצונו של הרבי (כמו, למשל, להדפיס ספר או קונטרס במהירות האפשרית ביותר, ולפעמים במהירות בלתי-אפשרית לחלוטין... ומדובר בימים בהם סדר לדפוס היה נעשה "מעופרת יצוקה" ולא במעבדי תמלילים מהירים כבזק). תודות לכך זכו הם לקירוב חם ביותר מהרבי הרי"צ, ובאופן טבעי וכהמשך לכך - מהרבי.

אלא שהם עצמם היו "ציונים שרופים", וככאלה, לא הצליחו לקלוט את ה"תוך" והפנימיות של הקירוב מצד רבותינו נשיאינו. מה שהוביל לתקרות עליה יסופר להלן (וכאמור, מדובר על לפני כמה עשרות שנים).

יום בהיר אחד, עם הגיעי לבית-הדפוס, "התנפל" עלי שני האחים שולזינגר בטענות וצעקות (כאילו הייתי אשם במשהו) - ומדובר באנשים שכלל לא היו טיפוסים רגועים.

ה"מסמר" המרכזי בדבריהם הנרגזים היה: מעולם לא שיערנו שהרבי מליובאוויטש הינו כזה "קנאי"... קנאי אף יותר מהסאטמערער...

מה קרה? על מה המהומה?

לקח להם קצת זמן להרגע, ורק אחר כך היו מסוגלים סוף-סוף לספר דברים כהויתם, ומעשה שהיה כך היה:

באותה תקופה, היו האחים שולזינגר החלוצים - ותקופה לא קצרה אף היחידים - ששלטו בשוק הדפסת לוחות השנה היהודיים. הלקוחות המושבעים של אותם לוחות היו המוסדות והאירגונים היהודיים השונים - בעיקר אלו שעסקו ב"מצות הצדקה" - שהשתמשו בלוחות לצרכי פרסום.

גם ליובאוויטש הזמינה לוחות כאלה אצל האחים שולזינגר. ובאותה תקופה, כידוע, היה הרב חודקוב ע"ה עובר בקפידה רבה ובשבע עינים על כל היוצא-לאור תחת השם של "מלכות חב"ד" (קה"ת, מרכז-לעניני-חינוך, ועוד).

אצל האחים שולזינגר היה מין "חוק ולא יעבור", שבלוחות השנה שלהם יציין התאריך "יום העצמאות" (ה' אייר). כאשר הביאו את עלי-ההגהה של הלוח החב"די לביקורתו של הרב חודקוב, הוא הבחין ב"תוספת" שתי המלים לצד התאריך ה' אייר - "יום העצמאות" - והוא מחקם בצורה כה נמרצת מבלי להשאיר להם עקבות...

כאשר חזרו עלי-ההגהה לידיהם של האחים המדפיסים והם הבחינו בהגהה הסנסציונית, התבלבלו עשתונותיהם לרגע קט, הבלבול הפך חישי-קל לריתחה, וממנו קצרה הייתה הדרך להחלטה נחושה שאצלם זה לא יעבור. מבלי שהיות שמו פעמיים ל-770, נכנסו ל"לשכתו" המינאטוריתשל הרב חודקוב, והצעקות החלו להדהד: היתכן? בצעקות רמות העלו את כל נימוקיהם וסיבותיהם, שאצלם ציון יום-העצמאות בלוחות הוא עיקרון מקודש וכו' וכו'.

הרב חודקוב ב"רגיעות" האופיינית הקשיב לכל שטף הטענות והמענות. וכשסיימו ענה להם במתינות אך בהחלטיות, שכלל לא בא בחשבון שבלוח של חב"ד יופיעו המילים הללו. בלי להכנס לויכוחים הודיע להם, שבאם יעמדו על כך כפרינציפ, תבוטל הזמנת הלוח מהם.

האחים הבינו שהם בזבזו את המטענים שלהם במקום הלא-נכון, כי אותו לא יצליחו להניא מדעתו (אחד מהם הפטיח: "לדבר ל"קה" קר שכזה, זה כמו לדבר לקיר"...), והחליטו ביניהם - "לעבור לדרג גבוה יותר".

באותם שנים היה עדיין קל יותר, באופן יחסי, להכנס להיכל קדשו של הרבי, בפרט לאלו שזכו ממנו לקירוב כה גדול. כך שלא עבר זמן רב, והם כבר היו בקודש פנימה.

וכך, בערך, סיפרו לי האחים שולזינגר באותו יום:

לכל לראש טענו: איך אפשר למחוק את יום-העצמאות מהלוח? הרי אומרים שיום הקמת המדינה הוא בבחינת "אתחלתא דגאולה"! כיצד, איפוא, ניתן להתעלם מ"אתחלתא דגאולה"!

על כך ענה הרבי בטון חריף: "אתחלתא דגאולה? חס ושלום! זה לא היה אתחלתא דגאולה!"

החלו האחים להתווכח: נו, שיהיה, לא הייתה זו התחלה של הגאולה השלימה, אך בכל זאת היה זה יום של ישועה וגאולה מסויימת ליהודים! מדוע למחוק זאת מהלוח?

שוב ענה הרבי בקול חד ותקיף: "לא! זה לא היה יום של ישועה וגאולה עבור יהודים!" (והיו עוד כמה ביטויים שאיני זוכר כעת).

האחים שולזינגר לא הסתפקו בכך, ואפילו הגביהו את קולותיהם (כך סיפרו לי בעצמם), וניסו "להפציר" ברבי, אשר גם לא היה זה יום של ישועה ממש לעם היהודי, הרי זהו לכל הפחות בודאי יום חגיגי, שמל להצלתם של יהודים רבים וכדומה.

נראה לי, שכאן גם הרבי הגביה את קולו - סיפרו לי תלמידי הישיבה שישבו אז בזאל הקטן לא רחוק מחדר היחידות, אשר במשך כל הזמן נשמעו קולותיהם של האחים, אך לפתע החל גם הרבי לדבר בקול רם. וכך אמר להם, כפי שסיפרו לי:

- "לא רק שאין זו אתחלתא דגאולה; ולא רק שאין זה יום-טוב ויום ישועה עבור יהודים וכו' - אלא בכך עיכבו את הגאולה למשך כך וכך עשרות שנים!"

אחד מהאחים זכר מספר שנים מסויים אותו נקב הרבי, וגם זה בהסתייגות ש'נדמה לו", האח השני זכר מספר אחר וגם זה בספק, באופן כללי עשה רושם כי פרט זה לא השתמר בזכרונם במדוייק (אולי גם מגודל

ההתרגשות).

(וגם לי, ממרחק השנים קשה לציין את ששמעתי מהם, אך כמדומני שהמספר היה ארבעים-חמישים שנה).

רק אז החלו האחים שולזינגר לקלוט מעט, עד כמה מופרכת אצל הרבי השיטה הציונית - ועוד ב"קנאות הגדולה מזו של סטמר" - ובה בשעה, באיזו מידה שלא תיאמן היה יקר אצל הרבי כל יהודי, אפילו כזה האוחז "לבינתיים" משיטה זו.

בשולי הדברים יש לציין, כי באגרות קודש חלק י"א עמוד פה מופיע מכתב בתשובה לשאלה: בין המחנכים יש מציעים לעבור בשתיקה על יום העצמאות שנקבע לה' אייר ויש המציעים להזכיר במלים ספורות על המאורע שאירע לפני שבע שנים, שערבים התנפלו עלינו וה' ברחמיו הצילנו:

"במענה על מכתבו מה' אייר, הנה ידוע פתגם הבעש"ט ששמענוהו כמה פעמים מל"ק מו"ח אדמו"ר, שמכל דבר שהאדם רואה או שומע יכול ובמילא גם צריך ללמוד הוראה בעבודתו אם השי"ת, ועל אחת כמה וכמה במאורע שנוגע לכו"כ מבני ישראל, ובפרט אם רואים שמסר השי"ת רבים ביד מעטים באופן נס', הרי זה צריך לעורר תוספת כח לעבדו ית', ואין להתרשם כלל וכלל ממה שישנם נוהגים באופן אחר, ורוצים לבאר הנהגתם ע"פ שכל שהם הרוב, והנ"ל הוא הוכחה להיפך, שאין הרוב בכמות מכריע כלל וכלל, וגם אלו המתנהגים אחרת יודעים על דרך זה, אלא שיצרם הרע אין נלחמים בו כראוי, ולכן נופלים תחת ממשלתו, שזהו נוסף על כל שאר העניינים הנהגה דכפוי טובה באופן היותר מבהיל. משל למה הדבר דומה, למלך גדול ורב, שמראה אהבת הגדולה והעצומה לאיש הדיוט נבזה שפל אנשים כו', ויורד אליו ממקום כבודו עם כל שריו כו', ומכניסו להיכלו היכל המלך כו' (ע"ד המבואר בתניא פרק מ"ו), האפשר לומר ששפיל אנשים זה יאמר למלך, אשר היכל זה אינו של המלך אלא של ההדיוט, ולכן יתנהג בו כפי רצונו, ותחילת הנהגתו היא לגרש אתה מלך מהיכלו בכל

ה' באייר תשס"ט

57. שמוליק

בקשר לזיכוח על אתחלתא דגאולה, רציתי להעיר שיש ספר שלם 'אתחלתא היא' עם ציטוטים מגדולי ישראל המדברים במפורש על אתחלתא דגאולה, ועד היום לא יצאה שום תגובה רצינית על כך. הנה למשל מקור מוסמך, של אחד מגדולי רבני הונגריה, הרשב"ן, שכותב לפני מאה שנה כי אנו ב'קץ המגולה', ומפרש חד משמעית לא כפי שכותב הרב דרוקמן בשם המהרש"א.

הנה הקישור - מעניין מאוד! שווה לקרוא!
http://www.yeshiva.org.il/midrash/Hmidrash.aspx?cat=998
'אור חדש אייר'

מתוך המאמר:
"והני לגלות סוד שגילה רבינו רש"י הסוד של הגאולה [...] אמר ר' אבא אין לך קץ מגולה מזה שנאמר (יחזקאל לז) ואתם הרי ישראל ענפיכם תתנו ופריכם תשאול לעמי ישראל", ופירש רש"י: כשתתן ארץ ישראל פריה בעין יפה אז יקרב הקץ ואין לך קץ מגולה יותר מזה". אחי ורעי! אחר שזכינו לעשות זכר למקדש, ולהתקבץ קבוץ גלויות על אדמת הקודש, וזכינו לראות עין בעין בשכמה מקומות דרים אחינו בני ישראל לבדם, וישכון ישראל בטח ביד בקדושה ובטהרה ועוסקים בעבודת האדמה, והאדמה תתן את פריה בעין יפה (כדעת וכלשון רבנו רש"י), מי הוא האיש אשר אין לו לב אמונה שלא יאמין לדברי ר' אבא שאמר אין לך קץ מגולה מזה כשתתן את פריה בעין יפה? [...] מי לא יתן בשמחה שקל הקודש לקנות נחלה בציון ולעשות מסילה לאלוקינו ולבוא לעזרת ישראל שיבוא לציון הגואל? ובכן אני אומר לכם שאני מאמין באמונה שלימה שנצטי הגאולה מתנוצצים והארץ תתן את פריה בעין יפה, ברוך שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה! [שנ"ת הרשב"ן עמ' רז - ר"ב].
נו, מה תגידו?

ט' באייר תשס"ט

58. מה שורש המחלוקת

אני הולך להניח לכם כאן על השולחן את הסקופ הבא: מה שורש המחלוקת בין הציבור החרדי, על גדוליו, לציבור הדתי-לאומי על רבניו. הרי לכל אחד יש מקורות, וכל אחד בטוח שהוא צודק, וכו' וכו'. אז בואו נאמר את האמת הקשה: הציבור הדתי לאומי הוא ציבור מעמיק יותר מהציבור החרדי. משום כך, בישיבות הציוניות, ברוחו והדרכתו של הרב קוק, לומדים הרבה אמונה. מבררים סוגיות בהשקפה. נכתבים מאות ואלפי ספרים בענייני גאולה, אמונה, והשקפת עולם, והכל מתוך מקורות התורה בפנימיותה. בציבור הציוני הרבנים אינם רק אלו שיוצעים ש"ס ופוסקים, אלא יודעים בנוסף לכך גם סוגיות באמונה והשקפת עולם, בבקיות ובעיון. העומק שתמצאו בספרים של הרב קוק, ותלמידיו, לא תמצאו בשום ספר חרדי אחר, וכל מי שפתח 'שמונה קבצים', יכול לחתום על קביעה זו. הרובד הנשגב בו היה שריו הרב קוק, כפי שמשתקף בספר 'חדריו', (פרקים מיומנו האישי) אין אף אחד מגדולי ישראל בדורות האחרונים שיכול להידמות אליו.

שמעתי על אחד מגדולי הרבנים החרדיים, שההכנה שלו ליום כיפור, היא לקרוא פרקים מהספר 'חדריו' לפני היום הקדוש, כדי להיכנס לאוירה של יראת שמים. בציבור הדתי לאומי מעודדים עומק מחשבה, מעודדים בכלל לחשוב על מה שאתה מדבר, על מה שאתה מצטט, וכדו'. אך לעומת זאת, בציבור החרדי, לא תמצא כזה עומק של מחשבה, של יצירה, של הבנה כמה התורה מורכבת ועמוקה, יותר מכדי מאמרי עתונות ב'יתד נאמן' של הוגי דעות למיניהם... לא תמצא כמעט בספרי המחשבה שלהם, ציטוטים מספרי היסוד כמו כוזרי, מורה נבוכים, ושאר ספרי הראשונים. לא תמצא עומק, כמו בספרי הרב קוק. וגם לא היקף כל כך גדול של נושאים, כפי שעסק ובייר הרב קוק. אז עומדים לפניכם שתי תורות, האחת עמוקה ומקיפה, והאחת איננה עכשיו תקראו מחדש את כל הויכוחים, ותראו כמה זה נכון.

י"א באייר תשס"ט

